

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIV — Nr. 576

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 5 august 2002

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Pagina</u>		
LEGI ȘI DECRETE		DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
512.	— Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2002 privind piețele reglementate de mărfuri și instrumente financiare derivate.....	1-4	Decizia nr. 195 din 27 iunie 2002 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 317 și 337 din Codul de procedură penală.....	10-11
689.	— Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2002 privind piețele reglementate de mărfuri și instrumente financiare derivate	4	Decizia nr. 196 din 27 iunie 2002 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV pct. 2, 3 și 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici.....	12-14
★				
525.	— Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/2002 privind valorile mobiliare, serviciile de investiții financiare și piețele reglementate	4-9	Decizia nr. 198 din 2 iulie 2002 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 136/2000 privind modul de stabilire a plăților compensatorii și a ajutoarelor care se acordă personalului militar.....	14-16
708.	— Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/2002 privind valorile mobiliare, serviciile de investiții financiare și piețele reglementate.....	9		

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2002 privind piețele reglementate de mărfuri și instrumente financiare derivate

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27 din 13 martie 2002 privind piețele reglementate de mărfuri și instrumente financiare derivate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 232 din 8 aprilie 2002, cu următoarele modificări și completări:

1. Articolul 2 va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — Punerea în aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, precum și controlul respectării dispozițiilor sale sunt încredințate Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, denumită în continuare *C.N.V.M.*, investită în acest scop cu

puteri de reglementare și supraveghere, incluzând puterea de autorizare, delegare, decizie, interdicție, intervenție, monitorizare, inspecție, anchetă și sancționare administrativă, în condițiile, modalitățile și limitele stabilite prin prezenta ordonanță de urgență și prin reglementările *C.N.V.M.*”

2. La articolul 4 alineatul (1), punctele 15, 21, 22, 23, 24, 25, 26 litera b) și 30 vor avea următorul cuprins:

„15. *informații privilegiate* — informațiile de orice natură privitoare la operațiunile de bursă sau activele tranzacționate care nu au devenit încă publice și a căror

divulgare ar putea influența cotațiile sau alte aspecte ale tranzacționării la bursele de mărfuri;

.....
21. *membru al bursei de mărfuri* — persoana juridică care, îndeplinind condițiile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență și de regulamentele C.N.V.M., are dreptul de a încheia tranzacții pe una sau mai multe piețe dezvoltate de o bursă de mărfuri;

22. *membru compensator* — persoana juridică care, îndeplinind condițiile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență și de regulamentele C.N.V.M., are dreptul să înregistreze la casa de compensație instrumentele financiare derivate, tranzacționate pe piețele dezvoltate de o bursă de mărfuri;

23. *ordin de bursă* — instrucțiunea fermă care consemnează modalitatea de negociere a unei cereri sau oferte pe o piață la disponibil sau a instrumentelor financiare derivate;

24. *piețe la disponibil* — piețele specializate, dezvoltate de o bursă de mărfuri, care asigură condițiile pentru negocierea și încheierea de tranzacții cu contracte spot și forward;

25. *piețe ale instrumentelor financiare derivate* — piețe specializate, dezvoltate de o bursă de mărfuri, care asigură condițiile pentru negocierea și încheierea de tranzacții cu instrumente financiare derivate;

26. *piețe reglementate* — piețe la disponibil sau ale instrumentelor financiare derivate, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

.....
b) respectă reglementările C.N.V.M., precum și regulamentele bursei de mărfuri autorizate de C.N.V.M., care definesc condițiile de acces pe piață, precum și pe cele de operare;

.....
30. *societate de bursă* — societatea comercială pe acțiuni, constituită conform Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și prezentei ordonanțe de urgență, autorizată de C.N.V.M., autonomă în raport cu participanții la piață care prestează servicii de interes public prin intermediul bursei de mărfuri înființate;“

3. La articolul 4, alineatele (4) și (5) vor avea următorul cuprins:

„(4) Casa de compensație, membrii compensatori, bursele de mărfuri, membrii bursei de mărfuri, brokerii, traderii și orice altă entitate care operează pe o bursă de mărfuri vor asigura confidențialitatea asupra conturilor deschise și structurii acestora, cu excepțiile prevăzute de legislația în vigoare și de regulamentele bursei de mărfuri și ale caselor de compensație.

(5) În caz de litigiu actele individuale emise de C.N.V.M. cu privire la calificările prevăzute la alin. (3) pot fi atacate cu recurs în fața Curții Supreme de Justiție — Secția contencios administrativ.“

4. La articolul 5, alineatele (2)—(6) vor avea următorul cuprins:

„(2) Societatea de bursă emite acțiuni nominative care trebuie să fie plătite în întregime în numerar, la momentul depunerii cererii de autorizare.

(3) Un acționar al societății de bursă nu poate să dețină direct sau prin persoane implicate mai mult de 5% din drepturile de vot conferite de acțiunile emise de aceasta.

(4) Limita minimă a capitalului social subscris și vărsat este stabilită prin reglementări ale C.N.V.M.

(5) La constituire societatea de bursă se înregistrează la Oficiul registrului comerțului pe baza autorizației de înființare emise de C.N.V.M. În baza dovezii de înregistrare

la Oficiul registrului comerțului, societatea de bursă solicită C.N.V.M. autorizația de funcționare.

(6) Condițiile care stau la baza autorizației emise de C.N.V.M. trebuie respectate pe toată durata de existență a unei societăți de bursă. Orice modificare a acestora este supusă autorizării C.N.V.M.“

5. Articolele 6—8 vor avea următorul cuprins:

„Art. 6. — Obiectul principal de activitate al societății de bursă este administrarea bursei de mărfuri. Societatea de bursă poate, de asemenea, desfășura activități conexe, cum ar fi: organizarea de licitații pentru vânzări și achiziții de produse, servicii și lucrări, active ale persoanelor juridice și fizice, realizarea, administrarea și comercializarea sistemelor informatice specifice bursei de mărfuri, organizarea de seminarii și cursuri, în scopul pregătirii participanților în domeniul bursei de mărfuri, sau alte activități calificate astfel de C.N.V.M.

Art. 7. — (1) Bursele de mărfuri, precum și totalitatea bunurilor corporale și necorporale necesare organizării și funcționării acestora fac parte din fondul de comerț al societății de bursă.

(2) Societatea de bursă va asigura logistica și personalul de specialitate necesare funcționării în condiții optime a bursei de mărfuri.

(3) Pentru administrarea bursei de mărfuri înființate de aceasta societatea de bursă stabilește și percepe cotații, tarife și comisioane care intră în vigoare după notificarea lor la C.N.V.M.

Art. 8. — Societatea de bursă are legitimare procesuală activă, respectiv pasivă, pentru orice drepturi și obligații, pretenții și reclamații legate de activitatea bursei de mărfuri înființate și, dacă este cazul, de cea a casei de compensație, organizate ca departament.“

6. La articolul 9, alineatul (1) literele a), c), d) punctele 1 și 6 și alineatul (2) vor avea următorul cuprins:

„a) înființarea, funcționarea și desființarea unei burse de mărfuri;

.....
c) admiterea categoriei traderilor ca operatori la tranzacționarea pe piețele instrumentelor financiare derivate dezvoltate la o bursă de mărfuri;

d) ratificarea hotărârilor consiliului de administrație privind:

1. aprobarea regulamentelor bursei de mărfuri;

.....
6. admiterea traderilor la tranzacționarea pe piețele instrumentelor financiare derivate, dezvoltate de o bursă de mărfuri;

.....
(2) Ratificarea hotărârilor consiliului de administrație, conform alin. (1) lit. d), va avea loc în proxima adunare generală a acționarilor.“

7. La articolul 10, litera a) va avea următorul cuprins:

„a) dreptul de a tranzacționa la bursele de mărfuri numai cu autorizarea acestora de către C.N.V.M.;“

8. Articolul 11 va avea următorul cuprins:

„Art. 11. — În vederea asigurării condițiilor minime de funcționare stabilite prin reglementările C.N.V.M. societatea de bursă va acționa pentru modernizarea și dezvoltarea bursei de mărfuri înființate de aceasta.“

9. La articolul 14, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 14. — (1) Conducerea unei burse de mărfuri este încredințată consiliului bursei de mărfuri, numit de către consiliul de administrație al societății de bursă pentru un mandat de 4 ani, care poate fi reinnoit.“

10. La articolul 15 alineatul (1), litera j) va avea următorul cuprins:

„j) supune spre avizare C.N.V.M. tranzacționarea pe piețele instrumentelor financiare derivate de noi instrumente financiare derivate și de noi active suport;“

11. Denumirea titlului III va avea următorul cuprins: „Operatorii la bursele de mărfuri“**12. Articolul 16 va avea următorul cuprins:**

„Art. 16. — (1) În condițiile stabilite de actul constitutiv al societății de bursă, acționarii pot dobândi unul sau mai multe locuri de tranzacționare la bursele de mărfuri.

(2) Acționarii unei societăți de bursă pot transmite folosința locurilor de tranzacționare la bursa respectivă uneia sau mai multor societăți comerciale, persoane juridice române, agreeate de societatea de bursă, în scopul exclusiv de a negocia cereri și oferte și de a încheia tranzacții, precum și societăților de servicii de investiții financiare din alt stat, autorizate de C.N.V.M. să presteze în mod direct servicii de investiții financiare pe teritoriul României.“

13. La articolul 17, litera b) va avea următorul cuprins:

„b) să îndeplinească cumulativ condițiile prevăzute de reglementările C.N.V.M. și ale bursei de mărfuri respective.“

14. La articolul 22, litera a) va avea următorul cuprins:

„a) negocierea cererilor și a ofertelor și încheierea tranzacțiilor pe piețele dezvoltate de o bursă de mărfuri;“

15. La articolul 24, litera f) va avea următorul cuprins:

„f) să solicite clienților să se abțină de la orice acțiuni sau inacțiuni menite să creeze prejudicii operatorilor bursei de mărfuri, societăților de bursă și caselor de compensație.“

16. La articolul 26, literele e) și f) vor avea următorul cuprins:

„e) să notifice de îndată societății de bursă, casei de compensație și membrului compensator declanșarea procedurii de reorganizare judiciară sau de faliment asupra clienților care au obligații în derulare față de casa de compensație;

f) să notifice de îndată societății de bursă, casei de compensație, membrului compensator și clienților proprii declanșarea procedurii de reorganizare judiciară sau de faliment asupra lor.“

17. La articolul 27, litera f) va avea următorul cuprins:

„f) să încheie tranzacții pe contul unui client, în scopul închiderii de poziții în lipsa unui ordin al aceluși client, dacă acesta dispune de sumele, valorile sau bunurile necesare garantării pozițiilor deschise.“

18. La articolul 36, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 36. — (1) În vederea atingerii scopului pentru care au fost înființate, bursele de mărfuri dezvoltă piețe la disponibil și/sau piețe ale instrumentelor financiare derivate.“

19. La articolul 39, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 39. — (1) Serviciile de consultanță de investiții includ, fără a se limita la acestea: tehnica negocierii la bursele de mărfuri, analiza instrumentelor financiare derivate, a piețelor la disponibil și a piețelor instrumentelor financiare derivate, analiza eficienței investițiilor, servicii de selectare și administrare a portofoliului, servicii de evaluare și gestionare a riscului, precum și activități de publicare, furnizare de opinii și recomandări de investiții în active.“

20. Articolul 41 va avea următorul cuprins:

„Art. 41. — Piețele la disponibil sunt dezvoltate exclusiv de către bursele de mărfuri înființate de o societate de bursă autorizată de C.N.V.M. și în condițiile avizului dat de către C.N.V.M.“

21. La articolul 44, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 44. — (1) Mărfurile pentru care se emit titluri reprezentative de tipul certificatului de depozit sau al cono-

samentului pot fi tranzacționate exclusiv în baza acestora, conform regulamentelor elaborate de consiliul bursei de mărfuri.“

22. Articolul 48 va avea următorul cuprins:

„Art. 48. — Modalitățile de negociere a cererilor și ofertelor, precum și de încheiere a tranzacțiilor pe piețele dezvoltate de o bursă de mărfuri sunt prevăzute în regulamentele de funcționare a acesteia, elaborate de consiliul bursei de mărfuri.“

23. La articolul 54 litera a), punctul 2 va avea următorul cuprins:

„2. pe durata angajării sale sau pe durata activității profesionale în serviciul unui membru al bursei de mărfuri ori în legătură cu acesta, respectiv al unui investitor la bursele de mărfuri sau în legătură cu acesta;“

24. Articolele 55 și 56 vor avea următorul cuprins:

„Art. 55. — Orice deținător de informații privilegiate nu poate efectua operațiuni la bursele de mărfuri pentru sine sau pentru altul, direct ori indirect, sau nu poate valorifica respectivele informații privilegiate în orice alt mod și nici să le transmită ori să faciliteze publicarea lor în avantajul propriu sau al unor terți și se va supune normelor de conduită prevăzute în prezenta ordonanță de urgență.

Art. 56. — (1) Toate contractele tranzacționate pe piețele instrumentelor financiare derivate dezvoltate de o bursă de mărfuri se înregistrează, se garantează, se compensează și se decontează printr-o casă de compensație a cărei activitate se stabilește prin regulament propriu de funcționare, cu autorizarea C.N.V.M.

(2) Schemele de efectuare a compensărilor și decontărilor reciproce vor fi supuse autorizării Băncii Naționale a României.“

25. Articolul 59 va avea următorul cuprins:

„Art. 59. — În cazul în care o casă de compensație garantează, compensează și decontează operațiuni desfășurate pe piețele instrumentelor financiare derivate ale unei burse de mărfuri, societatea de bursă își va desemna un reprezentant cu drept de vot în consiliul de administrație al casei de compensație, exclusiv în problemele care privesc respectiva bursă de mărfuri.“

26. La articolul 62, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 62. — (1) Pot fi membri compensatori membrii bursei de mărfuri acționari ai casei de compensație agreeate de societatea de bursă, care îndeplinesc condițiile stabilite de aceasta prin regulamentele proprii de funcționare.“

27. Articolul 63 va avea următorul cuprins:

„Art. 63. — Înregistrarea instrumentelor financiare derivate tranzacționate se face la casa de compensație numai prin intermediul membrilor compensatori.“

28. La articolul 65, litera a) va avea următorul cuprins:

„a) să înregistreze la casa de compensație instrumentele financiare derivate tranzacționate pe piețele dezvoltate de bursa de mărfuri;“

29. La articolul 68 alineatul (2), literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

„a) nu vor mai încheia tranzacții pe piețele la disponibil ale bursei de mărfuri;

b) pot încheia tranzacții pe piețele instrumentelor financiare derivate ale bursei de mărfuri exclusiv în scopul închiderii pozițiilor deschise la casa de compensație.“

30. La articolul 79, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) În cazul sancțiunilor contravenționale cu amendă nu se aplică prevederile art. 28 și 29 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.“

31. Articolul 84 se abrogă.**32. La articolul 86, alineatul (3) se abrogă.**

33. Articolul 87 va avea următorul cuprins:

„Art. 87. — Societățile de bursă și casele de compensație au obligația să constituie provizioane de risc pentru operațiunile ce se realizează pe piețele instrumentelor financiare derivate, în conformitate cu reglementările C.N.V.M., acestea fiind deductibile la calculul profitului impozabil.“

34. La articolul 88, după alineatul (2) se introduce alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Restricțiile privind cetățenia persoanelor fizice și rezidența persoanelor juridice supuse prevederilor prezentei legi își încetează aplicabilitatea după integrarea României în Uniunea Europeană.“

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 27 iunie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 27 iunie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TĂRĂCILĂ

București, 12 iulie 2002.
Nr. 512.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

**privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței
de urgență a Guvernului nr. 27/2002 privind piețele
reglementate de mărfuri și instrumente financiare derivate**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2002 privind piețele reglementate de mărfuri și instrumente financiare derivate și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 11 iulie 2002.
Nr. 689.

★

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

**pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/2002 privind valorile mobiliare,
serviciile de investiții financiare și piețele reglementate**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28 din 13 martie 2002 privind valorile mobiliare, serviciile de investiții financiare și piețele reglementate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 238 din 9 aprilie 2002, cu următoarele modificări și completări:

1. La articolul 2 alineatul (1), după punctul 8 se introduce punctul 8¹ cu următorul cuprins:

„8¹. *dată de registru* — data înregistrării dobândirii de valori mobiliare de către deținătorii care beneficiază de drepturile conferite de acestea;“

2. La articolul 2 alineatul (1), punctul 9 va avea următorul cuprins:

„9. *dată de referință* — data calendaristică stabilită de consiliul de administrație, care servește la identificarea acționarilor care participă la adunarea generală, votează în cadrul acesteia și beneficiază de dividend. Data de referință trebuie să fie ulterioară publicării convocării adunării generale a acționarilor;“

3. La articolul 2 alineatul (1), după punctul 9 se introduce punctul 9¹ cu următorul cuprins:

„9¹. *dată de înregistrare* — data calendaristică stabilită de adunarea generală a acționarilor, care servește la identificarea acționarilor asupra cărora se răsfrâng efectele hotărârilor adunării generale a acționarilor. Data de înregistrare trebuie să fie ulterioară datei întrunirii adunării generale;“

4. La articolul 2 alineatul (1), punctul 11 va avea următorul cuprins:

„11. *drept de preferință* — dreptul unui acționar de a subscrie cu prioritate la majorarea capitalului social, proporțional cu numărul de acțiuni deținute la data de referință la un preț inferior prețului acțiunilor oferite public;“

5. La articolul 2 alineatul (1) punctul 29, litera e) se abrogă.

6. La articolul 2 alineatul (1), punctele 31 și 42 vor avea următorul cuprins:

„31. *poziție de control* — orice participare la capital care conferă unui acționar sau unui grup de acționari care acționează în mod concertat cel puțin o treime din totalul drepturilor de vot în adunarea generală a emitentului;

.....
42. *vot cumulativ* — metoda prin care fiecare acționar are dreptul de a-și atribui voturile cumulate (voturile obținute în urma înmulțirii voturilor deținute de către orice acționar, potrivit participării la capitalul social, cu numărul administratorilor ce urmează să formeze consiliul de administrație) uneia sau mai multora dintre persoanele propuse pentru alegerea consiliului de administrație.“

7. La articolul 2, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În caz de litigiu actele individuale emise de C.N.V.M. cu privire la vreuna dintre calificările prevăzute la alin. (2) pot fi atacate cu recurs în fața Curții Supreme de Justiție — Secția de contencios administrativ.“

8. La articolul 4 se introduce alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Sunt supuse prevederilor prezentei ordonanțe de urgență și societățile comerciale care au dobândit statutul de societăți deținute public ca urmare a privatizării prin Programul de Privatizare în Masă, ale căror acțiuni sunt tranzacționate pe piața RASDAQ sau la Bursa de Valori București.“

9. La articolul 6, alineatele (1) și (3) vor avea următorul cuprins:

„Art. 6. — (1) Piețele reglementate sub formă de burse de valori se înființează și funcționează ca instituții de interes public, cu personalitate juridică, prin decizia de înființare și autorizația de funcționare emise de C.N.V.M.

.....
(3) Prin excepție de la prevederile art. 162 și următoarele, C.N.V.M. autorizează activități de compensare, decontare, depozitare, înregistrare a constituirii și transferului drepturilor asupra valorilor mobiliare și ale instrumentelor financiare, precum și orice operațiuni conexe acestora,

desfășurate prin compartimente specializate ale bursei de valori.“

10. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

„Art. 9. — Inspectorul general își desfășoară activitatea la bursa de valori. Bursa de valori va asigura inspectorului general mijloacele necesare în vederea îndeplinirii atribuțiilor de supaveghere și control.“

11. La articolul 14, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 14. — (1) În adunarea generală a asociației bursei de valori fiecare membru deține un vot. Votul se exercită direct sau prin mandatar cu procură specială, dată în forma stabilită prin statutul asociației bursei. Mandatarul trebuie să fie membru al asociației bursei și nu poate fi decât reprezentantul unui singur membru.“

12. La articolul 16, litera g) va avea următorul cuprins:

„g) adoptă strategii și politici privind dezvoltarea bursei de valori.“

13. Articolul 17 va avea următorul cuprins:

„Art. 17. — (1) Administrarea bursei de valori este încredințată comitetului bursei, compus din 5—9 membri aleși de asociația bursei de valori pentru un mandat de maximum 5 ani, care poate fi reînnoit.

(2) Adunarea generală a asociației bursei care are înscrisă pe ordinea de zi problema alegerii membrilor comitetului bursei, respectiv revocării, este regulamentar constituită în prezența a cel puțin două treimi din numărul total al membrilor asociației bursei care au exercițiul dreptului de vot.

(3) Hotărârile privind alegerea membrilor comitetului bursei, respectiv revocarea acestora, se adoptă cu votul a cel puțin două treimi din numărul total al membrilor asociației bursei care au exercițiul dreptului de vot.

(4) În cazul în care, la prima convocare, adunarea generală care are înscrisă pe ordinea de zi problema alegerii, respectiv a revocării membrilor comitetului bursei, nu se poate constitui regulamentar în condițiile alin. (2), precum și în cazul în care nu se pot adopta hotărâri în condițiile alin. (3), adunarea generală a asociației bursei se întrunește la a doua convocare, la o dată cu cel puțin 10 zile ulterioară datei primei convocări.

(5) Adunarea generală a asociației bursei, convocată în condițiile alin. (4), este regulamentar constituită și lucrează valabil în prezența a cel puțin jumătate plus unu din numărul total al membrilor asociației bursei care au exercițiul dreptului de vot.

(6) Hotărârile privind alegerea membrilor comitetului bursei, respectiv revocarea acestora, se adoptă în cadrul adunării generale convocate în condițiile alin. (4), cu votul a cel puțin jumătate plus unu din numărul membrilor prezenți sau reprezentați, care au exercițiul dreptului de vot.

(7) Când numărul membrilor asociației bursei de valori scade sub 10 ca urmare a oricăruia dintre cazurile de încetare a calității de membru menționate la art. 12 alin. (2), inspectorul general al bursei de valori informează C.N.V.M., care va decide continuarea funcționării respectivei burse de valori ori dizolvarea acesteia, ținând seama de situația pieței valorilor mobiliare, de interesele emitentilor și ale investitorilor.“

14. La articolul 19, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Președintele este reprezentantul de drept al bursei de valori, ca instituție de interes public. În caz de indisponibilitate a președintelui reprezentarea legală a bursei de valori revine celui mai vârstnic dintre vicepreședinți.“

15. La articolul 20 alineatul (1), literele b) și h) vor avea următorul cuprins:

„b) adoptă și modifică regulamentul de organizare și funcționare a bursei de valori și reglementările privind salarizarea personalului bursei de valori;

.....

h) veghează la respectarea dispozițiilor legale, a reglementărilor C.N.V.M. și a regulamentelor bursei de valori de către societățile de servicii de investiții financiare și agenții lor și de către întregul personal al bursei de valori, dispunând măsurile corespunzătoare;“

16. Articolul 21 va avea următorul cuprins:

„Art. 21. — (1) Toate regulamentele bursei de valori trebuie făcute publice, iar cele menționate la art. 20 alin. (1) lit. b), c), g) și j), precum și modificările acestora intră în vigoare după aprobarea lor de către C.N.V.M.

(2) Hotărârile privind executarea atribuțiilor prevăzute la art. 20 alin. (1) lit. j) produc efecte după aprobarea lor de către C.N.V.M.

(3) Hotărârile privind executarea atribuțiilor prevăzute la art. 20 alin. (1) lit. f) sunt transmise spre avizare C.N.V.M. și produc efecte după împlinirea unui termen de 5 zile lucrătoare de la notificarea acestora, cu condiția validării lor de către C.N.V.M.“

17. La articolul 22, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 22. — (1) Conducerea bursei de valori este încredințată directorului general, numit de către comitetul bursei de valori.“

18. La articolul 24, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 24. — (1) Directorul general își exercită atribuțiile în conformitate cu regulamentul de organizare și funcționare aprobat de comitetul bursei de valori.“

19. La articolul 30, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 30. — (1) Membrii consiliului de administrație al unei piețe reglementate trebuie să fie în vârstă de minimum 30 de ani, având o vechime în specialitate de minimum 5 ani, o bună reputație civică și integritate morală.“

20. Articolul 34 va avea următorul cuprins:

„Art. 34. — C.N.V.M. poate suspenda unele sau toate operațiunile desfășurate pe o piață reglementată în cazul în care constată că nu sunt respectate prevederile legale și/sau apreciază că este imposibilă menținerea unei piețe ordonate, putând fi afectate interesele investitorilor. Pe durata suspendării nu mai pot fi efectuate noi operațiuni, iar obligațiile rezultând din operațiunile efectuate anterior vor fi îndeplinite în termenii stabiliți.“

21. Articolul 41 va avea următorul cuprins:

„Art. 41. — Prin reglementările proprii supuse aprobării de către C.N.V.M. piața reglementată stabilește condițiile și procedura de suspendare a operațiunilor cu valori mobiliare și alte instrumente financiare.“

22. La articolul 43, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Sunt exceptate de la prevederile alin. (1) următoarele operațiuni:

a) transferurile cu caracter oneros, tranzacții directe, care întrunesc cumulativ următoarele condiții:

1. părțile sunt soți sau rude ori afini, până la gradul al treilea inclusiv, sau persoane juridice controlate de astfel de persoane, cu condiția ca activitatea respectivelor persoane juridice să nu facă obiectul reglementărilor prezentei ordonanțe de urgență;

2. nici una dintre părțile implicate într-o tranzacție directă nu este sau, ca rezultat al unei astfel de tranzacții, nu devine acționar semnificativ;

3. volumul cumulativ al acestor tranzacții, între aceleași părți, să nu depășească, într-o perioadă de 12 luni, 1% din totalul valorilor mobiliare sau al instrumentelor financiare de același tip și de aceeași clasă, puse în circulație de emitentul respectiv;

4. sunt notificate C.N.V.M. și pieței de tranzacționare în termen de 3 zile lucrătoare;

b) transferurile de proprietate efectuate ca urmare a cesionării de acțiuni ale emitentului de către acesta către personal și conducere;

c) transferurile efectuate ca efect al fuziunilor, divizărilor și lichidărilor;

d) transferurile efectuate ca urmare a unei hotărâri judecătorești irevocabile și/sau în temeiul unui titlu executoriu;

e) transferurile efectuate ca efect al succesiunilor și al ieșirii din indiviziune;

f) operațiunile prevăzute la art. 135 alin. (2);

g) alte transmisiuni de drepturi, potrivit legii speciale sau potrivit reglementărilor în vigoare, inclusiv celor referitoare la împrumutul de acțiuni, instrumentele financiare derivate și contractele de report.“

23. La articolul 44, după alineatul (1) se introduce alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Schemele de efectuare a compensării, decontării și garantării reciproce vor fi supuse autorizării Băncii Naționale a României.“

24. Articolul 46 va avea următorul cuprins:

„Art. 46. — (1) Cumpărătorul de bună-credință al valorilor mobiliare furate rămâne proprietarul acestora și nu poate fi obligat la restituirea lor.

(2) Proprietarul valorilor mobiliare vândute fără conștiință sau are dreptul la restituirea valorilor mobiliare sau a valorii acestora, dacă restituirea nu mai este posibilă, de la intermediarul care a introdus și a executat ordinul de vânzare fără aprobarea prealabilă a proprietarului.

(3) Dacă negocierea valorilor mobiliare a avut loc după declararea furtului, intermediarul este ținut la repetițiunea titlurilor negociate sau a valorii acestora, dacă repetițiunea titlurilor nu mai este posibilă.

(4) Declararea furtului se face de către titularul dreptului de proprietate asupra respectivelor valori mobiliare sau instrumente financiare, prin publicarea furtului în Buletinul C.N.V.M.“

25. Articolul 48 va avea următorul cuprins:

„Art. 48. — Transferul dreptului de proprietate asupra unei valori mobiliare sau altui instrument financiar are loc la momentul înregistrării dobânditorului în registrul emitentului.“

26. La articolul 51, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1) lit. a), societățile de servicii de investiții financiare sau intermediarii autorizați de C.N.V.M. vor putea tranzacționa valori mobiliare ce fac obiectul contractelor de garanție reală mobilă, precum și valori mobiliare asupra cărora s-a instituit sechestrul, la cererea organului de executare, în numele și pe contul debitorilor care au constituit garanțiile sau ale căror bunuri sunt supuse urmării silite mobiliare, în condițiile prevăzute de legea specială.“

27. La titlul III capitolul 1, secțiunea a 3-a va avea următorul cuprins:

„Tranzacționarea drepturilor“

28. Articolele 52—54 vor avea următorul cuprins:

„Art. 52. — (1) Orice acționar poate dispune în tot sau în parte de drepturile conferite de valorile mobiliare.

(2) Tranzacționarea drepturilor va fi realizată pe aceeași piață reglementată pe care sunt tranzacționate și valorile mobiliare la care se referă.

Art. 53. — Consiliul de administrație al emitentului va verifica periodic înscrierea în registrul emitentului a tranzacțiilor cu drepturi.

Art. 54. — C.N.V.M. va emite norme privind tranzacționarea drepturilor.“

29. La articolul 55, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) C.N.V.M. și Banca Națională a României vor emite reglementări comune privind creditarea tranzacțiilor în marjă, în termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.“

30. La articolul 56, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) C.N.V.M. va emite reglementări privind vânzarea în lipsă, în termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.“

31. La articolul 69, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Anunțul de ofertă trebuie publicat în două cotidiane de difuzare națională timp de 3 zile consecutiv și, în același timp, prospectul trebuie să fie făcut disponibil investitorilor cel puțin la sediile emitentului și ale societății de servicii de investiții financiare implicate și comunicat pieței reglementate respective.“

32. Articolul 106 va avea următorul cuprins:

„Art. 106. — (1) Acționarii care dețin individual sau împreună cu alții cel puțin 5% din acțiunile emise de societățile deținute public pot solicita trimestrial auditorilor financiari sau cenzorilor societății rapoarte cu privire la operațiuni din gestiunea acesteia.

(2) În urma solicitării prevăzute la alin. (1) administratorii împreună cu persoanele însărcinate cu supravegherea gestiunii, respectiv cu cenzorii și cu auditorii financiari, după caz, sunt obligați să analizeze operațiunile reclamate și să întocmească, în termen de 15 zile de la data primirii solicitării, un raport pe care îl vor transmite spre publicare în Buletinul C.N.V.M. Acest raport nu va conține informații înregistrate ca fiind confidențiale.

(3) Dacă persoanele prevăzute la alin. (2) nu dau curs solicitării în termenul prevăzut sau dacă raportul publicat nu cuprinde, cu rea-credință, informații relevante, acționarii prevăzuți la alin. (1) se vor putea adresa instanței de judecată competente, în vederea numirii unui expert pentru analizarea operațiunilor respective, urmând ca toate concluziile raportului de expertiză să fie publicate în Buletinul C.N.V.M. Până la publicarea concluziilor raportului de expertiză persoanele prevăzute la alin. (2) vor putea fi obligate, în solidar cu societatea, la plata unor daune pentru fiecare zi de întârziere în publicarea raportului.“

33. La articolul 111, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 111. — (1) Hotărârile luate de consiliul de administrație al unei societăți deținute public, în exercițiul atribuțiilor delegate de adunarea generală extraordinară a acționarilor, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările ulterioare, vor fi depuse la Oficiul registrului comerțului și vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, precum și în două ziare de difuzare națională, timp de 3 zile consecutiv, și se vor transmite C.N.V.M. și pieței reglementate pe care se tranzacționează valorile mobiliare ale societății.“

34. Articolul 113 va avea următorul cuprins:

„Art. 113. — (1) Cenzorii societății deținute public vor supraveghea și vor verifica gestiunea societății, precum și corectitudinea și oportunitatea tranzacțiilor sau a actelor încheiate de aceasta cu administratorii, angajații, acționarii societății sau persoanele afiliate ori persoanele implicate cu acestea.

(2) Situațiile financiare ale societăților deținute public vor fi supuse verificării auditorilor financiari, în conformitate cu dispozițiile legale.“

35. La articolul 114, alineatele (2) și (4) vor avea următorul cuprins:

„(2) O dată cu fixarea dividendelor adunarea generală a acționarilor va stabili și termenul în care acestea se vor plăti acționarilor. Acesta nu va fi mai mare de 6 luni de la data adunării generale a acționarilor de stabilire a dividendului.

(4) Hotărârea adunării generale de fixare a dividendului, adoptată ulterior datei intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se depune în termen de 15 zile la Oficiul registrului comerțului pentru a fi menționată în registru și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a. Hotărârea constituie titlu executoriu, în temeiul căruia acționarii pot începe executarea silită împotriva societății, potrivit legii.“

36. Articolul 116 va avea următorul cuprins:

„Art. 116. — (1) Sunt interzise aporturile în natură la majorarea capitalului social al societăților deținute public, cu excepția:

a) aporturilor constând din terenurile de incintă pentru care s-au eliberat certificate de atestare a dreptului de proprietate asupra terenurilor și pentru care majorarea de capital social se efectuează de drept, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, aprobată prin Legea nr. 44/1998, cu modificările și completările ulterioare;

b) aporturilor în natură, stabilite concret prin contractele de privatizare, și a celor hotărâte de către adunarea generală a acționarilor, în temeiul art. 14 din Legea nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării;

c) aporturilor în natură aduse la majorarea capitalului social ca urmare a unor obligații asumate în contractele de privatizare, respectiv de postprivatizare;

d) investiției directe constând în aport în natură, realizată în condițiile stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/1997 privind stimularea investițiilor directe, aprobată cu modificări prin Legea nr. 241/1998, cu modificările și completările ulterioare;

e) oricăror alte aporturi în natură prevăzute în legi speciale.

(2) Majorarea capitalului social prin noi aporturi, în numerar sau în natură, se face cu acordarea dreptului de preferință tuturor acționarilor societății.

(3) Societățile deținute public nu pot majora capitalul social prin noi aporturi înainte de actualizarea valorii imobilizărilor aflate în patrimoniul lor.

(4) Prețul de subscriere a acțiunilor emise pentru majorarea capitalului social se va calcula obligatoriu prin adăugarea unei prime de emisiune cel puțin egală cu diferența de valoare dintre activul net pe acțiune și valoarea nominală înregistrată a acțiunii.

(5) Valoarea activului net pe acțiune se determină luând în considerare valoarea activelor imobilizate, actualizată la data convocării adunării generale a acționarilor de majorare a capitalului social.

(6) La actualizarea valorii activelor imobilizate se vor lua în calcul rata inflației înregistrată între data ultimei lor evaluări sau actualizări și data convocării adunării generale a acționarilor de majorare a capitalului social, precum și valoarea de piață a bunurilor respective.

(7) În toate cazurile în care acțiunile nu sunt subscrise în virtutea dreptului de preferință, prețul de subscriere a acțiunilor nu poate fi mai mic decât prețul determinat în conformitate cu prevederile alin. (4).“

37. Articolul 118 se abrogă.**38. Articolele 121 și 122 vor avea următorul cuprins:**

„Art. 121. — Societățile deținute public vor întocmi și vor transmite C.N.V.M. rapoarte curente, semestriale și

anuale. C.N.V.M. va emite reglementări privind conținutul minim al acestor rapoarte și publicitatea obligatorie de efectuat pe cheltuiala societății.

Art. 122. — În cazul apariției unui eveniment important societățile deținute public vor întocmi, în termen de 24 de ore, rapoarte curente, conform reglementărilor C.N.V.M. și ale piețelor reglementate pe care se tranzacționează valorile mobiliare emise de acestea.“

39. La articolul 123, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 123. — (1) Administratorii societăților deținute public vor prezenta obligatoriu C.N.V.M. rapoarte curente, ce vor fi publicate în Buletinul C.N.V.M., în care vor declara orice act juridic încheiat de către societate cu administratori, angajați, acționarul cu poziție majoritară al societății sau cu persoane implicate ori cu persoane afiliate acestora, a căror valoare cumulată reprezintă cel puțin echivalentul în lei a 50.000 euro.“

40. Articolul 124 va avea următorul cuprins:

„Art. 124. — (1) Informațiile la care se face referire la art. 121 sunt considerate privilegiate până la publicarea lor.

(2) Societățile deținute public pot solicita motivat C.N.V.M. ca anumite informații să nu fie publicate, ci să fie tratate ca informații confidențiale, cu excepția informațiilor relevante necesare investitorilor pentru evaluarea activității, a profitului sau a pierderilor societății.

(3) Avizul C.N.V.M. va putea fi dat numai când informațiile prezentate justifică necesitatea păstrării confidențialității acestora, în interesul emitentului și al acționarilor.

(4) Cadrul general privind caracterul confidențial al informațiilor se stabilește printr-un regulament emis de C.N.V.M.“

41. La articolul 125, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Notele explicative vor include toate informațiile relevante pentru ca investitorii să poată evalua activitatea societății, profitul sau pierderea înregistrată în comparație cu perioada similară a anului financiar precedent.“

42. La articolul 128, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 128. — (1) Situațiile financiare și cele privind operațiunile oricărei entități supuse autorizării, supravegherii și controlului C.N.V.M. vor fi elaborate în conformitate cu prevederile legale în vigoare și cu reglementările specifice emise de C.N.V.M. Situațiile financiare vor fi verificate și certificate de auditori financiari, specializați în domeniu, membri ai Camerei Auditorilor Financiari din România.“

43. Articolul 129 se abrogă.

44. La articolul 134, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Prețul din oferta publică de cumpărare, efectuată potrivit alineatelor precedente, va fi determinat în raport cu reglementările C.N.V.M. emise în aplicarea legii.“

45. La articolul 135 alineatul (2), punctul 2 se abrogă.

46. La articolul 135 alineatul (3), punctul 3 va avea următorul cuprins:

„3. achiziționarea de acțiuni în cadrul unei oferte publice de vânzare de acțiuni;“

47. La articolul 135 alineatul (4), punctul 2 va avea următorul cuprins:

„2. să înstrăineze un număr de acțiuni, corespunzător pierderii poziției dobândite în mod neintenționat.“

48. La articolul 136, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 136. — (1) O societate deținută public își va pierde acest statut în următoarele situații:

a) când un acționar majoritar sau un grup de persoane care acționează în mod concertat deține legal mai mult de

90% din capitalul social al societății și promovează o ofertă publică de preluare, cu scopul de a închide societatea;

b) ca urmare a hotărârii adunării generale a acționarilor, în cazul în care capitalul social va scădea sub echivalentul în lei a 100.000 euro sau numărul de acționari va scădea sub 100;

c) în cazul în care C.N.V.M. constată că nu au fost îndeplinite condițiile legale de listare pe o piață reglementată.“

49. Articolul 138 va avea următorul cuprins:

„Art. 138. — (1) Acționarul majoritar sau un grup de persoane care acționează în mod concertat și dețin o poziție majoritară absolută, care le conferă mai mult de 90% din drepturile de vot asupra emitentului, are obligația ca, în termen de 6 luni de la dobândirea acestei poziții sau, după caz, de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, să facă și să finalizeze o ofertă publică de preluare pentru restul de acțiuni de pe o piață, în vederea transformării acesteia în societate de tip închis, cu menționarea expresă a acestui obiectiv în prospectul ofertei.

(2) Prețul din oferta publică de preluare se publică într-un raport curent cu cel puțin 90 de zile înainte de derularea ofertei și va fi stabilit de un evaluator independent, în baza metodei de determinare a prețului stabilite de C.N.V.M. prin reglementări proprii.

(3) Metoda de determinare a prețului va lua în considerare și activul net contabil și celelalte elemente contabile care indică valoarea acțiunilor.

(4) În cazul în care, în termen de 10 zile de la data publicării raportului curent, investitorii ce dețin cel puțin 5% din acțiunile pentru care se face oferta de preluare contestă prețul stabilit, va fi numit un nou evaluator independent, angajat de către acești investitori, care va stabili prețul de cumpărare pentru oferta publică de preluare.

(5) Dacă prețul stabilit de noul evaluator este mai mare cu până la 20% față de prețul stabilit de primul evaluator, prețul se va fixa la valoarea dată de media aritmetică a celor două valori. În cazul în care prețul nou stabilit este mai mare cu peste 20% față de prețul stabilit de primul evaluator, prețul va fi determinat printr-o nouă expertiză, efectuată de un evaluator independent agreeat și angajat și de contestatari.

(6) Prevederile alin. (1) nu se aplică societăților în care statul dobândește sau deține poziția majoritară absolută, care îi conferă mai mult de 90% din drepturile de vot asupra emitentului.“

50. La articolul 147, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Resursele financiare aflate la dispoziția Fondului nu vor putea fi investite decât în titluri de stat sau în alte instrumente cu venit fix, garantate integral de stat până la data integrării în Uniunea Europeană, urmând ca ulterior aceste plasamente să se diversifice în active cu risc scăzut.“

51. La articolul 149 alineatul (2) punctul 1, după litera e) se introduce litera f) cu următorul cuprins:

„f) vânzarea sau cumpărarea de titluri de stat pe contul clienților sau pe cont propriu;“

52. La articolul 151 alineatul (1) litera b), punctul 3 va avea următorul cuprins:

„3. pentru societățile de servicii de investiții financiare care desfășoară oricare dintre activitățile prevăzute la art. 149 alin. (2) pct. 1 lit. a)—f) și pct. 2 lit. a)—d), de patru ori suma stabilită pentru activitățile de la pct. 1;“

53. La articolul 172, după litera i) se introduce litera j) cu următorul cuprins:

„j) nerespectarea obligației de păstrare a valorilor mobiliare la societăți de registru autorizat.“

54. **La articolul 173, partea introductivă și punctul 4 ale literei b) vor avea următorul cuprins:**

„b) următoarele sancțiuni complementare, care se pot aplica, după caz:

.....

4. interzicerea temporară sau definitivă, pentru persoanele fizice ori juridice, a ocupării unor funcții, a desfășurării unor activități și servicii legate de piețele reglementate de prezenta ordonanță de urgență.“

55. **Articolele 177 și 178 vor avea următorul cuprins:**

„Art. 177. — Când amenda se aplică persoanelor fizice, limitele acesteia se stabilesc între 50.000.000 lei și 200.000.000 lei, acestea putându-se actualiza prin hotărâre a Guvernului.

Art. 178. — C.N.V.M. poate sancționa disciplinar cu avertisment faptele săvârșite din culpă care nu au cauzat daune patrimoniale semnificative ori prejudicii de altă natură persoanelor fizice sau juridice aflate sub incidența prezentei ordonanțe de urgență ori a protecției investitorilor, dacă asemenea fapte nu sunt săvârșite în condițiile art. 175 alin. (2) sau (3).“

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 27 iunie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 27 iunie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TĂRĂCILĂ

București, 17 iulie 2002.
Nr. 525.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/2002 privind valorile mobiliare, serviciile de investiții financiare și piețele reglementate

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/2002 privind valorile mobiliare, serviciile de investiții financiare și piețele reglementate și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 16 iulie 2002.
Nr. 708.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 195

din 27 iunie 2002

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 317 și 337 din Codul de procedură penală

Nicolae Popa — președinte
 Costică Bulai — judecător
 Nicolae Cochinescu — judecător
 Constantin Doldur — judecător
 Kozsokár Gábor — judecător
 Petre Ninosu — judecător
 Șerban Viorel Stănoiu — judecător
 Lucian Stângu — judecător
 Ioan Vida — judecător
 Nicoleta Grigorescu — procuror
 Mihaela Senia Costinescu — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 317 și 337 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Grațian Oprean în Dosarul nr. 478/2002 al Judecătoriai Deva, județul Hunedoara.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată, invocând în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 18 din 18 ianuarie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 149 din data de 26 martie 2001.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 3 aprilie 2002, pronunțată în Dosarul nr. 478/2002, **Judecătoria Deva, județul Hunedoara, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 317 și 337 din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Grațian Oprean în dosarul acelei instanțe.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile legale menționate sunt neconstituționale, întrucât îngăduiesc posibilitatea celorlalți participanți la procesul penal, în afara procurorului, de a pune în discuție, în cursul judecării, extinderea procesului penal cu privire la alte persoane decât cele reținute în actul de sesizare a instanței. În această situație autorul consideră că sunt încălcate prevederile constituționale ale art. 11 referitoare la dreptul internațional și dreptul intern, art. 16 alin. (2) potrivit cărora „*nimeni nu este mai presus de lege*”, art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 referitoare la accesul liber la justiție și ale art. 125 referitoare la instanțele judecătorești, precum și prevederile art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul persoanei la un proces echitabil.

În opinia Judecătoriai Deva dispozițiile art. 317 și 337 din Codul de procedură penală nu contravin prevederilor constituționale invocate de autorul excepției, părțile având posibilitatea ca în cursul cercetării judecătorești să administreze orice fel de probă, care să dovedească, eventual, implicarea altor persoane în săvârșirea faptei reținute în sarcina inculpatului, astfel încât să îl determine pe procuror să pună în discuție extinderea procesului penal cu privire la alte persoane.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a Curții Constituționale a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului pentru a transmite punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate în cauză.

Președintele Camerei Deputaților arată că autorul excepției de neconstituționalitate face confuzie între exercitarea dreptului la acțiune în justiție în vederea protejării unui interes legitim și exercitarea funcției de acuzare, respectiv extinderea acuzării în procesul penal. Se consideră că numai în condițiile în care procurorul solicită extinderea procesului penal pentru fapte noi și declară că pune în mișcare acțiunea penală instanța de judecată este obligată să procedeze la judecarea cauzei și cu privire la aceste noi infracțiuni, incluse, în acest mod, în obiectul judecării. Realizarea justiției prin instanțele judecătorești echivalează cu judecarea cauzei penale în limitele impuse de actul de sesizare, persoana nemulțumită de soluția adoptată de organul judiciar având la îndemână suficiente modalități de a o contesta prin intermediul căilor de atac. În concluzie, se consideră că dispozițiile art. 317 și 337 din Codul de procedură penală sunt constituționale.

Guvernul apreciază că dispozițiile art. 317 și 337 din Codul de procedură penală, potrivit cărora judecata se mărginește la fapta și la persoana arătate în actul de sesizare a instanței, iar în caz de extindere a procesului penal, și la fapta și persoana la care face referire extinderea, sunt în concordanță cu dispozițiile constituționale invocate de autorul excepției. Scopul extinderii procesului penal este asigurarea operativității procesuale, evitându-se desfășurarea întregii faze a urmăririi penale.

Întrucât acțiunea penală a fost pusă în mișcare de procuror, legiuitorul a lăsat la latitudinea procurorului inițiativa extinderii procesului penal, în cazul în care acesta participă la judecată. Se precizează că, întrucât art. 317 și 337 din Codul de procedură penală nu abilitază procurorul să înfăptuiască un act de justiție, nu poate fi reținută nici critica potrivit căreia textele legale atacate contravin dispozițiilor art. 125 alin. (1) din Constituție. Se mai arată că aceste dispoziții nu îngăduiesc liberul acces la justiție sau exercitarea drepturilor și libertăților prevăzute în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În concluzie, Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Președintele Senatului nu a transmis punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere exprimate de președintele Camerei Deputaților și de Guvern, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din

Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 317 și 337 din Codul de procedură penală, care prevăd:

— Art. 317: „*Judecata se mărginește la fapta și la persoana arătată în actul de sesizare a instanței, iar în caz de extindere a procesului penal, și la fapta și persoana la care se referă extinderea.*”;

— Art. 337: „*În cursul judecării, când se descoperă date cu privire la participarea și a unei alte persoane la săvârșirea faptei prevăzute de legea penală pusă în sarcina inculpatului sau date cu privire la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală de către o altă persoană, dar în legătură cu fapta inculpatului, procurorul poate cere extinderea procesului penal cu privire la acea persoană.*”

Dacă instanța găsește cererea întemeiată, o admite și procedează potrivit dispozițiilor art. 336, care se aplică în mod corespunzător.”

Autorul excepției susține că dispozițiile legale menționate sunt neconstituționale, deoarece încalcă prevederile constituționale ale art. 11 referitoare la dreptul internațional și dreptul intern, art. 16 alin. (2) potrivit căroră „*Nimeni nu este mai presus de lege*”, art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 privind accesul liber la justiție și ale art. 125 referitoare la instanțele judecătorești, precum și prevederile art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul persoanei la un proces echitabil.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că asupra constituționalității dispozițiilor art. 317 și 337 din Codul de procedură penală Curtea Constituțională s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 18 din 18 ianuarie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 149 din 26 martie 2001, respingând excepția ca fiind neîntemeiată. Cu acel prilej Curtea a reținut că, în afara cazurilor prevăzute la art. 279 alin. 2 lit. a) din Codul de procedură penală, în toate celelalte cazuri Ministerul Public sesizează instanțele judecătorești în vederea soluționării cauzelor penale. Faptul că o persoană fizică sau juridică nu poate pune în mișcare acțiunea penală nu contravine principiului egalității în drepturi a cetățenilor în fața legii, exercitarea drepturilor personale realizându-se în limitele corelării interesului subiectiv cu interesele generale ale societății. Curtea a reținut ca fiind neîntemeiată și critica autorului

excepției, în sensul că dispozițiile legale criticate îngădesc accesul liber la justiție. S-a reținut că „exercitarea dreptului la acțiune în justiție pentru apărarea unui «interes legitim» nu este echivalentă cu exercitarea funcției de acuzare, inclusiv cu extinderea acuzării în procesul penal. Astfel, numai atunci când procurorul cere extinderea procesului penal și dacă declară că pune în mișcare acțiunea penală, instanța este obligată să procedeze la judecarea cauzei și cu privire la noua infracțiune, care se include astfel în obiectul judecării (art. 17 din Codul de procedură penală). În același sens, în cazul extinderii cu privire la alte persoane, dacă procurorul nu cere extinderea procesului penal, instanța este obligată să soluționeze cauza în limitele în care a fost sesizată prin actul de sesizare și nu poate să dispună extinderea procesului penal din proprie inițiativă”. Acest drept al procurorului corespunde prevederilor art. 130 alin. (1) din Constituție.

Pe de altă parte, susținerea autorului excepției în sensul că dispozițiile art. 334 din Codul de procedură penală aduc atingere independenței și imparțialității instanței de judecată este, de asemenea, neîntemeiată. Curtea constată că prevederile legale criticate nu numai că nu îngădesc independența și imparțialitatea instanței, ci, dimpotrivă, acestea sunt expresia principiului consacrat la art. 123 alin. (2) din Constituție, conform căruia „*Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii*”. Înfăptuirea justiției prin instanțele judecătorești are semnificația judecării unei cauze penale în limitele prevăzute în actul de sesizare, iar persoana nemulțumită de soluția adoptată de un organ judiciar are la dispoziție suficiente modalități de a contesta aceasta, folosind căile de atac.

În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a dispozițiilor legale în raport cu prevederile art. 11 și 20 din Constituție, cu referire la cele ale art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la dreptul la un proces echitabil, Curtea constată că actele și măsurile procurorului nu sunt scoase de sub controlul justiției, întrucât împotriva acestora persoana interesată se poate plânge, în condițiile prevăzute la art. 278 din Codul de procedură penală. De altfel, potrivit Deciziei nr. 486 din 2 decembrie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 6 martie 1998, Curtea a reținut că persoana nemulțumită de soluționarea plângerii se poate adresa justiției, în temeiul art. 21 din Constituție.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 317 și 337 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Grațian Oprean în Dosarul nr. 478/2002 al Judecătoriei Deva, județul Hunedoara.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 27 iunie 2002.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 196

din 27 iunie 2002

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV pct. 2, 3 și 7
din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare
a agenților economici**

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Laurențiu Cristescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV pct. 2, 3 și 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, excepție ridicată de Societatea Comercială „Elvimex Group” — S.A. din București în Dosarul nr. 2.095/2000 al Judecătoriei Sectorului 1 București într-o cauză având ca obiect plângerea împotriva unei sancțiuni contravenționale.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public, referindu-se la dispozițiile pct. 2, 3 și 7, mai puțin alineatul final, ale art. IV din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, arătând că prin obligația de repatriere a valutei nu se urmărește dezavantajarea agenților economici, ci protejarea intereselor naționale în ceea ce privește operațiunile cu valută. Mai arată că excepția este inadmisibilă în ceea ce privește dispozițiile alineatului final al pct. 7 al art. IV din ordonanță, deoarece aceste dispoziții au fost abrogate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/1997. În fine, arată că prin mai multe decizii, între care nr. 52 și nr. 68/2002, Curtea s-a mai pronunțat asupra constituționalității acestor dispoziții legale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 19 februarie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 2.095/2000, **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV pct. 2, 3 și 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Elvimex Group” — S.A. din București.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile art. IV pct. 2, 3 și 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 sunt contrare prevederilor art. 134 alin. (1) și alin. (2) lit. a) și b) din Constituție, întrucât limitează libertatea comerțului, dând „prioritate intereselor statului în raport cu interesele particularilor, ambele componente ale sintagmei «interesele naționale» folosite de Constituție”. Mai arată că „obligația de a încasa prin conturi din România” prețul produselor exportate, prevăzută de textele de lege criticate, atrage, în interpretarea majorității instanțelor judecătorești și conform instrucțiunilor de aplicare, o răspundere obiectivă, chiar dacă în jurisprudența

Curții Constituționale s-a statuat că nu există răspundere obiectivă.

Judecătoria Sectorului 1 București consideră că dispozițiile legale criticate sunt „în sprijinul și litera art. 134 alin. (1) și alin. (2) lit. a) și b) din Constituția României”.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere cu privire la excepția ridicată.

Guvernul apreciază că excepția ridicată nu este întemeiată. Dispozițiile legale criticate reglementează obligația agenților economici de a repatria valuta rezultată ca urmare a raporturilor de comerț internațional la care aceștia sunt parte. Prin nerespectarea acestei obligații „se încalcă norme ce urmăresc consolidarea regimului valutar și întărirea disciplinei financiare privind disponibilitățile în conturile valutare”, ceea ce constituie contravenție, justificându-se astfel sancțiunea aplicată. Potrivit dispozițiilor art. 134 alin. (2) lit. a) și b), statul, pe lângă „libertatea comerțului”, trebuie să asigure și „protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară”. Guvernul invocă mai multe decizii ale Curții Constituționale prin care s-a statuat asupra constituționalității dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 18/1994.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au transmis punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul judecătorului-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. IV pct. 2, 3 și 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 28 din 28 ianuarie 1994, aprobată cu modificări prin Legea nr. 12/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 27 din 7 februarie 1995, cu modificările ulterioare, texte care au următorul conținut:

„2. *Persoanele juridice și fizice prevăzute la art. 1 sunt obligate să încaseze sumele în valută aferente exporturilor de mărfuri, executărilor de lucrări și prestărilor de servicii în străinătate, precum și din orice alte operațiuni și tranzacții externe, prin conturile deschise în România la bănci autorizate.*

3. *În cazul operațiunilor de încasare la vedere, repatrierea valutei rezultate în urma producerii actului de comerț internațional se va face în maximum 5 zile de la data încasării, dar nu mai târziu de 90 de zile calendaristice, calculate de la*

data atestării documentare a trecerii mărfii prin frontiera română, sau, după caz, a executării lucrărilor și prestării serviciilor în străinătate, în funcție de zona geografică a partenerului extern.

Pentru operațiunile cu încasare la termen între 90 și 360 de zile, cât și pentru cele pe credit de peste 1 an, pentru care Ministerul Comerțului a eliberat licențe în limita unui plafon stabilit anual de Banca Națională a României, termenul de repatriere este de maximum 15 zile calendaristice calculate de la data scadenței plății, stabilite conform clauzelor contractuale.

În cazul plăților în avans pentru importuri, pentru care nu s-a livrat marfa, nu s-a executat lucrarea sau nu s-a prestat serviciul, sau pentru care nu s-a restituit avansul plătit, se aplică aceeași perioadă de 15 zile calendaristice calculate de la data ultimului termen de livrare contractual.

Ministerul Comerțului, în raport cu obiectivele politicii comerciale, va propune Guvernului, în vederea aprobării, lista grupelor de produse care pot fi exportate cu plata până la 90 de zile calendaristice de la data livrării, precum și lista grupelor de produse cu plata peste 1 an de la data livrării, produsele necuprinse în cele două categorii de grupe de produse putând fi exportate cu plata la termene între 90 și 360 de zile calendaristice.

[...]

7. În cazul constatării nerespectării termenelor menționate la pct. 3, 5 și 6, precum și a celor menționate în autorizația Băncii Naționale a României eliberată conform pct. 4, privind repatrierea încasărilor în valută, se vor aplica următoarele amenzi contravenționale reprezentând:

— 10%, în lei, asupra sumelor în valută nerepatriate, pentru întârzieri de până la 30 de zile calendaristice;

— 15%, în lei, asupra sumelor în valută nerepatriate, pentru întârzieri între 30 și 60 de zile calendaristice;

— 20%, în lei, asupra sumelor în valută nerepatriate, pentru fiecare lună calendaristică care depășește primele 60 de zile de întârziere.

În toate situațiile se menține obligația repatrierii sumelor în valută în termen de 30 de zile calendaristice de la data constatării contravenției.

În cazul depășirii termenului de la alineatul precedent, penalitățile stabilite la art. 7 din Legea nr. 76/1992, astfel cum a fost modificat prin prezenta ordonanță, se majorează cu 50%."

În opinia autorului excepției dispozițiile legale criticate încalcă prevederile art. 134 alin. (1) și alin. (2) lit. a) și b) din Constituție, conform cărora:

„(1) Economia României este economie de piață.

(2) Statul trebuie să asigure:

a) libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție;

b) protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară;”.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1, 2, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi, în ceea ce privește dispozițiile art. IV pct. 7 alin. (1),

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor pct. 2, 3 și 7 alin. 1 și 2 ale art. IV din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, excepție ridicată de Societatea Comercială „Elvimex Group” — S.A. din București în Dosarul nr. 2.095/2000 al Judecătorei Sectorului 1 București.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că a mai fost sesizată cu neconstituționalitatea dispozițiilor art. IV (în întregime sau cu diferite dispoziții ale acestuia) din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, în numeroase cazuri, și de fiecare dată a respins excepția, statuând că dispozițiile legale criticate nu încalcă nici o prevedere constituțională. Astfel, prin Decizia nr. 325 din 27 noiembrie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 28 ianuarie 2002, conform jurisprudenței sale constante, Curtea a reținut că „Nici economia de piață și nici libertatea comerțului nu justifică încălcarea obligației de repatriere a valutei și a termenului legal maxim de repatriere, deoarece de constituirea fondurilor valutare depinde însăși funcționarea sistemului economic, astfel încât autonomia juridică a agenților economici în activitatea de comerț exterior nu se poate realiza decât cu respectarea acestor obligații”. Stabilirea acestor obligații și sancționarea nerespectării lor sunt în concordanță cu prevederile art. 134 alin. (2) lit. b) din Constituție, potrivit cărora „Statul trebuie să asigure: [...] b) protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară;”.

În legătură cu critica potrivit căreia dispozițiile art. IV din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 instituie o răspundere obiectivă, Curtea a reținut că răspunderea nu poate exista fără vinovăție, iar lipsa culpei societății comerciale exportatoare în nerepatrierea valutei în termenul legal „nu este o problemă de contencios constituțional, ci una care privește aplicarea legii, de competența exclusivă a instanței de judecată”.

Curtea a mai constatat prin decizia citată că alineatul final al pct. 7 al art. IV din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 a fost abrogat implicit datorită abrogării exprese, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/1997 cu privire la diminuarea blocajului financiar și a pierderilor din economie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 22 aprilie 1997, a Legii nr. 76/1992 privind măsuri pentru rambursarea creditelor rezultate din acțiunea de compensare, regimul plăților agenților economici, prevenirea incapacității de plată și a blocajului financiar, la care făcea trimitere. În această privință deci excepția este inadmisibilă.

În același sens s-a pronunțat Curtea Constituțională mai recent și prin Decizia nr. 52 din 19 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 219 din 2 aprilie 2002, și prin Decizia nr. 68 din 5 martie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 251 din 15 aprilie 2002.

Întrucât în prezenta cauză nu s-au învederat elemente noi care ar putea determina reconsiderarea jurisprudenței Curții, soluțiile și considerentele deciziilor anterioare rămân valabile și în cauza de față.

2. Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor alineatului ultim al pct. 7 al art. IV din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, excepție ridicată de același autor în același dosar.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 27 iunie 2002.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Laurențiu Cristescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 198

din 2 iulie 2002

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 136/2000 privind modul de stabilire a plăților compensatorii și a ajutoarelor care se acordă personalului militar

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Laurențiu Cristescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 136/2000, ridicată de Ion-Nicolae A. Sanfrancisco, Nicolae P. Lixandru, Dan Tunduc, Gheorghe Zăicanu, Ioan C. Cojocaru și Dumitru Pandurașu în dosarele nr. 6.989/2001, nr. 6.990/2001, nr. 6.991/2001, nr. 6.992/2001, nr. 6.993/2001 și nr. 6.994/2001, ale Tribunalului București — Secția a III-a civilă, în litigii având ca obiect pretenții bănești.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 27 iunie 2002 și au fost consemnate în încheierea din acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 2 iulie 2002.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin încheierile din 13 noiembrie 2001, pronunțate în dosarele nr. 6.989/2001, nr. 6.990/2001, nr. 6.991/2001, nr. 6.992/2001, nr. 6.993/2001 și nr. 6.994/2001, **Tribunalul București — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 136/2000**, excepție ridicată de Ion-Nicolae A. Sanfrancisco, Nicolae P. Lixandru, Dan Tunduc, Gheorghe Zăicanu, Ioan C. Cojocaru și Dumitru Pandurașu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 136/2000 au creat o gravă discriminare între cadrele militare care au fost trecute în rezervă, cu drept la pensie, anterior datei intrării în vigoare a ordonanței și cele care au fost trecute în rezervă după acea dată. În acest sens arată că anterior datei intrării în vigoare a ordonanței cadrele militare trecute în rezervă au beneficiat de plăți compensatorii și ajutoare calculate pe baza soldei lunare brute avute în luna în care își încetează activitatea ca urmare a disponibilizării, potrivit prevederilor art. 31 alin. (1) și (2) din Legea nr. 138/1999 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului militar din instituțiile publice de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, precum și acordarea unor drepturi salariale personalului civil din aceste instituții, plăți și ajutoare care, conform dispozițiilor art. 5 alin. 1 lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 73/1999, au fost scutite de impozitul pe venit. Cadrelor militare trecute în rezervă ulterior, conform prevederilor ordonanței, li s-au acordat plăți compensatorii și ajutoare calculate pe baza soldei lunare nete, aceste cadre fiind astfel dezavantajate, deși au desfășurat aceeași activitate, în aceleași condiții și într-o perioadă identică. Pentru aceste motive autorii excepției consideră că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 136/2000 încalcă prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție.

Tribunalul București — Secția a III-a civilă apreciază că excepția este nefondată pentru considerentele reținute în Decizia Curții Constituționale nr. 27 din 29 ianuarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 27 februarie 2002. Instanța mai arată că dispozițiile legale criticate urmăresc consacrarea unui regim unitar de impozitare a veniturilor și astfel „nu numai că nu este încălcat principiul egalității în drepturi a persoanelor, dimpotrivă, este asigurată respectarea strictă a acestuia...“.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a Curții Constituționale a fost comunicată președinților celor două

Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere cu privire la excepția ridicată.

Președintele Camerei Deputaților apreciază că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 136/2000 sunt constituționale, iar excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Prin această ordonanță s-a modificat modalitatea de calcul și de acordare a plăților compensatorii și a ajutoarelor acordate cadrelor militare conform prevederilor Legii nr. 138/1999 și ale Ordonanței Guvernului nr. 7/1998. Aceste modificări au fost impuse de schimbările intervenite în situația economico-financiară a țării, în special de introducerea impozitului pe venitul global, și au fost făcute fără încălcarea vreunei dispoziții constituționale. Invocă și Decizia Curții Constituționale nr. 27 din 29 ianuarie 2002 prin care s-a statuat asupra constituționalității Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 136/2000.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată, întrucât „schimbarea sistemului de calcul al ajutoarelor acordate cadrelor militare, prin înlocuirea bazei de calcul a acestora, nu este de natură să conducă la încălcarea art. 16 alin. (1) din Legea fundamentală“. Conform jurisprudenței constante a Curții Constituționale, „principiul egalității cetățenilor în fața legii nu înseamnă uniformitate, astfel încât unor situații diferite trebuie să le corespundă un tratament juridic diferențiat“, iar „în speță, trecerea în rezervă sau direct în retragere anterior, respectiv ulterior datei de 22 septembrie 2000, reprezintă două situații juridice distincte, justificând reglementarea unor tratamente diferite“. Mai arată că noua reglementare vizează probleme de oportunitate și de opțiune a legiuitorului, iar nu o problemă de contencios constituțional. De altfel, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 27/2002, a statuat deja asupra constituționalității Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 136/2000.

Președintele Senatului nu a transmis punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul judecătorului-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 136/2000 privind modul de stabilire a plăților compensatorii și a ajutoarelor care se acordă personalului militar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 462 din 22 septembrie 2000, aprobată prin Legea nr. 130/2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 170 din 4 aprilie 2001. Dispozițiile acestei ordonanțe au următoarea redactare:

— Art. 1: „*Sumele reprezentând plățile compensatorii prevăzute la art. 7, 8 și 11 din Ordonanța Guvernului nr. 7/1998, la art. 6 și 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 100/1999, precum și ajutoarele prevăzute la art. 31 și la art. 32 alin. (1) din Legea nr. 138/1999 se stabilesc în raport cu solda lunară netă.*“;

— Art. 2: „*Baza de calcul a soldei lunare nete o constituie solda lunară brută din ultima lună de activitate, din care se scade o sumă calculată prin aplicarea asupra acesteia a baremului lunar de impozitare, în vigoare la data stabilirii soldei lunare nete.*“

Baremul lunar de impozitare este cel prevăzut de Ordonanța Guvernului nr. 73/1999 privind impozitul pe venit.“;

— Art. 3: „*Plățile compensatorii și ajutoarele prevăzute la art. 1, plătite începând de la data de 1 ianuarie 2000, nu sunt supuse globalizării.*“

În opinia autorilor excepției, stabilirea în mod diferit a bazei de calcul al plăților compensatorii și al ajutoarelor acordate cadrelor militare, în raport cu data trecerii în rezervă, anterioară sau ulterioară datei intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 136/2000, este contrară prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora: „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*“

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată:

În motivarea excepției autorii acesteia consideră că prin schimbarea bazei de calcul al plăților compensatorii și al ajutoarelor acordate s-a instituit un tratament juridic diferențiat între cadrele militare trecute în rezervă anterior și, respectiv, ulterior datei intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 136/2000.

Analizând această motivare, Curtea observă că autorii excepției au în vedere doar neconstituționalitatea dispozițiilor art. 1 și 2 din ordonanță, motiv pentru care numai aceste articole constituie obiectul controlului de constituționalitate.

Curtea Constituțională a mai fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 136/2000 cu raportare la prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție și, respingând excepția, a statuat că dispozițiile ordonanței criticate sunt constituționale. Astfel, în Decizia nr. 27 din 29 ianuarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 27 februarie 2002, Curtea a reținut că „principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu înseamnă uniformitate, așa încât la situații diferite trebuie să corespundă un tratament juridic diferențiat. Trecerea în rezervă anterior, respectiv ulterior datei de 22 septembrie 2000, generează situații juridice diferite, fapt care justifică reglementarea unor tratamente diferite“.

Întrucât nu s-au învederat elemente noi care să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții, soluțiile și considerentele din acea decizie rămân valabile și în cauza de față.

În plus, Curtea mai reține că legiuitorul este în drept să reglementeze în mod diferit și în raport cu posibilitățile

existente în privința îndeplinirii măsurilor de protecție socială drepturile ce se acordă unor categorii de cetățeni, bineînțeles fără să aducă atingere drepturilor anterior stabilite, precum și să determine veniturile supuse impozitării, cu condiția să nu contravină dispozițiilor art. 53 alin. (2) din Constituție, referitoare la așezarea justă a sarcinilor

fiscale, problemă ce nu se pune în legătură cu textele de lege examinate. De altfel, în cazul reglementării în mod diferit a unor drepturi prin acte normative succesive, nu se ridică probleme de constituționalitate, ci de aplicare a legii în timp, ceea ce intră în competența exclusivă a instanțelor judecătorești.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1, 2, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 136/2000 privind modul de stabilire a plăților compensatorii și a ajutoarelor care se acordă personalului militar, excepție ridicată de Ion-Nicolae A. Sanfrancisco, Nicolae P. Lixandru, Dan Tunduc, Gheorghe Zăicanu, Ioan C. Cojocaru și Dumitru Pandurașu în dosarele nr. 6.989/2001, nr. 6.990/2001, nr. 6.991/2001, nr. 6.992/2001, nr. 6.993/2001 și nr. 6.994/2001 ale Tribunalului București — Secția a III-a civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 2 iulie 2002.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Laurențiu Cristescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.
Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro